

EEN NOORDWIJKSE VOGELAAR IN SPANJE. II

In mijn opstel over naar vogels kijken in Spanje in het februari-nummer van "De Strandloper" heb ik eigenlijk alleen maar een opsomming gegeven van de vogels die ik daar gezien heb.

Nu wil ik iets vertellen over het vogelen in Spanje in het algemeen en ook wat je daar beleven kunt als het jachtseizoen geopend is. Er is nu een actie aan de gang van "Mondiaal alternatief" in Zandvoort tegen de vogelmoord in Italië. Ik ben nooit in Italië geweest, maar als de vogelmoord daar nog erger is dan in Spanje, dan moet het daar wel heel erg zijn.

Toen ik op 20 september 1973 in Spanje arriveerde, had ik al heel gauw in de gaten, dat vogelen in Spanje heel wat moeilijker is dan hier in Nederland. Ten eerste is alles er veel dichter begroeid en ten tweede zijn de vogels in Spanje er veel en veel schuwer dan hier. Een Kuifleeuwerik b.v. die hier in Noordwijk op de Boulevard gewoon voor je voeten trippelt, is daar een ongeloofelijk schuw en het kostte heel wat moeite om er één goed in de kijker te krijgen om te ontdekken dat het echt een gewone Kuifleeuwerik was en geen Theklaleeuwerik.

En dan de Mussen. Op het terras van hotel "Liga sin Nombre" zaten altijd wel mensen die koffie dronken en koekjes aten. Hier in Nederland heb je dan altijd een zwerm mussen om je heen, die van de gelegenheid gebruik maken om de gevallen koekkruimels op te pikken, maar daar, terwijl er in de wildernis tussen ons hotel en de Middellandse Zee hele zwermen waren, kwam er niet één mus op het terras. Je denkt natuurlijk dat het Spaanse mussen zijn, maar na veel moeite zag ik dat het allemaal gewone Huismussen waren. De Spaanse mus schijnt in de omgeving van Cuballas niet voor te komen, dan moet je zuidelijker zijn.

De Hop heb ik meermalen gezien, maar altijd opvliegend uit hoog onkruid of uit een akker met veel druivenranken om dan in een dichte olijf of vijgenboom te verdwijnen.

De wadvogels die ik in de lagune langs de Middellandse Zee aantrof waren veel minder schuw. Je kon merken dat die uit betere landen kwamen; vooral Kanoeten en Kleine strandlopers waren bijzonder mak.

Tussen 20 september en 5 oktober maakte ik bijna iedere dag een wandeling langs de zee. Het was er altijd heerlijk stil met alleen op zondag enkele hengelaars. Het was echt zo'n soort niemandsland met aan de ene kant de zee en aan de andere kant enorme vlakten begroeid met zeekraal.

Op 1 oktober werd dit anders. Op verschillende plaatsen waren Spanjaarden bezig een stukje grond om te spitten, gelijk te harken en er een hutje van planken op te zetten, dat met riet en zeekraal gecamoufleerd werd. Dat was al heel verdacht.

5 Oktober is in Spanje een algemene feestdag gewijd aan de een of andere heilige die beschermheer is van de jacht. Dan liggen alle bedrijven en fabrieken stil en iedereen is vrij en gaat op jacht.

's Morgens toen ik wakker werd, hoorde ik al achter het hotel schieten en toen ik op het terras kwam, zag ik overal kerels lopen met geweren die op alles schoten of het nu Vinken waren of Kieviten. Je krijgt als Nederlander wel een raar gevoel in je maag als je een jager tegenkomt met een jachtbuit van 8 Strandplevieren, 2 Bontbekken, 1 Rosse grutto, 1 Kemphaan en wat Kieviten in een plastic zak.

Het ongelukkige met die wadvogels is dat ze niet weg vliegen. Als er op een troep foeragerende wadvogels geschoten wordt, vliegen ze op, maken een rondje en strijken weer op dezelfde plaats neer. Ze worden afgeschoten tot er niet één meer over is.

Alleen Kanoeten heb ik naar zee zien vluchten. Ook 2 Kleine zilverreigers zijn de dans ontsprongen door naar zee te vliegen. Later merkte ik dat op Blauwe reigers, Meeuwen en Sterns niet geschoten werd. Een Spanjaard schiet alleen wat hij lekker vindt. Een Torenvalk b.v. die in het heetst van het gevecht boven de schutters vloog lieten ze ongemoeid.

's Avonds tegen 6 uur kwam er nog een oude Spanjaard met waarschijnlijk zijn kleinzoon van een jaar of 6 voorbij. Opa had een echt geweer en kleinzoon een speelgoedgeweertje. Ze liepen kris-kras door het moeras, maar ik heb opa niet horen schieten.....er was niets meer om op te schieten.

Overal tot in de boomgaarden en tuinderijen bij het dorp Cuballas waren vinkenbanen en tussen de bomen nylonnetten opgesteld. Sommige vinkenbanen erg primitief maar er waren ook mooie luxe uitrustingen met een uitneembare schuiltent er bij, waar elke Nederlandse vogelfotograaf jaloers op zou zijn. Zulke uitrustingen zag ik in de stad in de etalages van sommige winkels liggen, compleet met kooitjes voor de lokvogels die door middel van een ijzeren pen in de grond gestoken kunnen worden.

Bij een weg stond een auto geparkeerd. Op de achterbank lagen op een plastic zak de lijkjes van Leeuweriken, Groenlingen, Vinken, Putters en een paar geelgroene zangertjes, vermoedelijk Fitissen. Naast die auto was een dame op een butagasstel een picknickmaaltijd aan het klaar maken. Terwijl ma aan het kokkerellen was, zat pa in zijn schuiltent vogeltjes te verschalken en de kinderen speelden verder op in zee. Ik kreeg wel de indruk of geheel Spanje aan het vangen was. Aan zee stonden hengelaars, op het land was men vogels aan het schieten en langs de verkeersweg zag ik een man met een paar kinderen die men een vlindernetje naar de grond sloeg. Toen ik dichterbij kwam om te kijken wat die dan wel ving, zag ik dat hij een plastic zak, had met grote sprinkhanen. Ik heb het al eerder gezegd; een Spanjaard vangt alleen wat hij lekker vindt en smaken verschillen.

Als je dat allemaal zo ziet dan word je erg pessimistisch en ik geloof niet dat je daar zo een-twee-drie een eind aan kan maken. Als je daar een regering krijgt die dat zou verbieden, krijg je een soort volkswoede, hetzelfde dat je b.v. hier zou krijgen als het hengelen of het voetballen verboden zou worden.

Gelukkig voor de vogels heeft deze massaslachting alleen op zondag plaats. Door de week is alles aan het werk en had ik het rijk weer voor mij alleen. Het rijk alleen? Bij het dorp was een fabriek met daarnaast een door riet omzoomd meertje waar drie Smienten in neer streken. Een arbeider van de fabriek zag dit, rende naar een schaftkeet en kwam er met een geweer weer uit. Maar omdat ik ook naar dat meertje liep, vlogen de Smienten weg. De man kwam kwaad naar mij toe en wees op mijn kijker en toen naar zijn hoofd. Ik geloof dat hij vertelde, dat in Spanje alleen krankzinnigen en kleine kinderen met een kijker naar vogels kijken.

Ik heb verschillende jachtbuiten nagekeken op zoek naar vogels met ringen, maar er niet één gevonden. Thuis heb ik alle ringverslagen in "Limosa" nagekeken maar ik heb niet één terugmelding uit de provincie Barcelona en Taragona kunnen vinden. Misschien heb ik het mis, maar die geweldige massa vogels die daar door trekken zijn dat geen Oost-europese vogels?

De Spanjaarden zijn over het algemeen erg vriendelijk en laten je met het meeste geduld en zonder enig schuldgevoel hun jachtbuit zien. Nu kan je natuurlijk wel een preek tegen hen gaan houden, maar ten eerste verstaan ze je toch niet en ten tweede geloof ik dat je dezelfde reactie zou krijgen als je hier een haringvisser zou vertellen dat hij beter geen haringen meer kan vangen. Ze beschouwen daar een vogel net zo iets als wij vissen hier. Je zou eigenlijk op de scholen er mee moeten beginnen om de kinderen dat ethische gevoel bij te brengen de vogels te beschermen, maar zo lang de onderwijzers ook vogeljagers zijn, lijkt het mij hopeloos.

Als ik nu in het voorjaar in het duin de eerste Tapuiten en over zee de eerste Bontbekjes weer voorbij zie trekken, denk ik, gelukkig die zijn weer behouden door de vuurlinie heen gekomen.

Ik heb dit opstel geschreven in Het Posthuis op Vlieland. Een eiland waar je haast op je tenen loopt om de vogels niet te verontrusten. Heerlijk land Nederland.

Joh.Moerkerk